

- teise võimalusena saata kohtuasi tagasi Üldkohtule;
- mõista komisjonilt välja apellandi vajalikud kulud hagi- ja apellatsioonimenetluses.

Väited ja peamised argumendid

Apellatsioonkaebuse esimene väide: Apellandi arvates on Üldkohus arvamusel, et hagejal puudub põhjendatud huvi, kuna vaidlustatud määruses on selgitatud, et „Edam” on üldnimetus. Samas on kõnealune sõnastus registreerimismääruses ainult tautoloogiline. Erinevalt Üldkohtu seisukohast annaks registreerimismääruse tühistamine seetõttu liikmetele eelise, millest tulenevalt esineks põhjendatud huvi. Sel põhjusel on hagi vastuvõetav. Sel põhjusel on hagi ka põhjendatud. Sest Madalmaade taotluse esitajad olid selgitamisega nõus. Komisjon tegutses seetõttu väärtalt, kui ta sellest hoolimata selgitusi ei andnud.

Apellatsioonkaebuse teine väide: Hageja sõnul väitis ta, et tema liikmed tarnisid varem Madalmaadesse piima, mida võis seal töödelda Gouda või Edami juustuks ning millest tõenäoliselt valmistati Gouda või Edami juustu. Üldkohus ei leidnud selle põhjal, et tegemist oleks põhjendatud huviga. Üldkohtu arvates puudub sellel argumendil faktiline alus. Apellandi arvates on Üldkohus sellega moonutanud kohtutoimiku materjale, sest argument on asjakohane. Üldkohus leidis ka, et hageja ei esitanud oma vastuväidet ja hagi „piimatootjate” eest. Ka see on kohtutoimiku materjalide moonutamine, sest vastuväide esitati hageja liikmete eest, kuivõrd nad töötlevad piima (Madalmaadesse müüdüd piim oli töödeldud piim) ja turustavad piima või juustu.

Apellatsioonkaebuse kolmas väide: Apellandi arvates on Üldkohus seisukohal, et vastuväite rahuldamata jätmisega ei kaasne hagejal endal põhjendatud huvi. Nimelt ei olnud vastuväide õiguslikult hageja vastuväide, vaid hoopis Saksamaa Liitvabariigi vastuväide. Alusmääruse nr 510/2006⁽²⁾ kohaselt ei vasta see õiguslikule olukorrale ja seda küsimust ei ole alusmäärusega seoses, erinevalt Üldkohtu selgitustest, Üldkohus veel otsustanud. Apellandi arvates esinevad alusmääruse nr 510/2006 ja selle eelkäija, määruse (EMÜ) nr 2081/92⁽³⁾ vahel erinevused, millega Üldkohus ei arvestanud ja mis toovad kaasa selle, et igatahes alusmääruse kehtivusalas on sellistel vastuväidete esitajatel nagu hageja endal õigus vastuväiteid esitada.

Apellatsioonkaebuse neljas väide: Üldkohus lükkab tagasi hageja argumendi, et sinine Euroopa Liidu KGT-märk annab Madalmaade tootjatele võrreldes hageja liikmetega konkurentsieelise. See ei ole õige. Konkurentsieelis on olemas ja sellel põhineb hageja liikmete põhjendatud huvi registreerimismääruse tühistamise suhtes.

⁽¹⁾ ELT L 317, lk 14.

⁽²⁾ Nõukogu 20. märtsi 2006. aasta määrus (EÜ) nr 510/2006 põllumajandustoodete ja toidu geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta, ELT L 93, lk 12.

⁽³⁾ Nõukogu 14. juuli 1992. aasta määrus (EMÜ) nr 2081/92 põllumajandustoodete ja toiduainete geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta, EÜT L 208, lk 1; ELT eriväljaanne 03/013, lk 4.

**Euroopa Komisjoni 20. novembril 2014 esitatud apellatsioonkaebus Üldkohtu (kolmas koda)
9. septembri 2014. aasta otsuse peale kohtuasjas T-461/12: Hansesdt Lübeck versus Euroopa
Komisjon**

(Kohtuasi C-524/14 P)

(2015/C 026/21)

Kohtumenetluse keel: saksa

Pooled

Apellant: Euroopa Komisjon (esindajad: T. Maxian Rusche, R. Sauer)

Teine menetlusosaline: Hansesdt Lübeck, varem Flughafen Lübeck GmbH

Apellandi nõuded

- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;

- tunnistada vastuvõetamatuks esimeses kohtuastmes esitatud hagi;

- teise võimalusena: tuvastada, et hagi alus on ära langenud;

- kolmanda võimalusena: tunnistada põhjendamatuks neljanda väite osa, mille kohaselt on rikutud ETL artikli 107 lõiget 1 valikulisuse kriteeriumi seisukohast ja suunata asi tagasi Üldkohtule neljanda väite teiste osade ja esimesest kolmandast ja viienda väite suhtes uueks arutamiseks;

- mõista esimeses astmes kantud kohtukulud välja hagejalt ja juhul, kui asi suunatakse uueks arutamiseks tagasi Üldkohtule, jätta esimeses kohtuastmes ja apellatsioonimenetluses lõpliku otsuse tegemine kohtukulude kohta edaspidiseks.

Väited ja peamised argumendid

Esimene väide: isikliku puutumuse puudumine

Üldkohtu arvates puudutab vaidlustatud kohtuotsus Hansesstadt Lübeckit 1. jaanuarini 2013 Lübecki lennujaama käitanud avalik-õigusliku äriühingu õigusjärglasena isiklikult, kuna sellel avalik-õiguslikul äriühingul oli riigiabi saamise tõttu pädevus, mis oli delegeeritud üksnes talle. See järeldus tugines järgmistel asjaoludel: avalik-õiguslik äriühing teeb tasumäärade suhtes ettepaneku liidumaa reguleerivale asutusele, kelle pädevuses on tasumäärad kinnitada või tagasi lükata (vaidlustatud otsuse punktid 29-34).

Komisjon leiab, et Üldkohus tuvastas asjaolud nõuetekohaselt, kuid rikkus õigusnormi pidades avalik-õiguslikku äriühingut, kes käitis 1. jaanuarini 2013 Lübecki lennujaama, abi andvaks asutuseks, kes teostab pädevust, mis oli delegeeritud üksnes talle. Euroopa Kohtu praktika kohaselt tuleb hinnata abikava elluviimisega tegeleva avaliku- või eraõigusliku isiku (nagu 1. jaanuarini 2013 Lübecki lennujaama käitanud avalik-õiguslik äriühing) isiklikku puutumust lähtuvalt sellest, kas ta teeb tehingute ja poliitika suhtes ise otsuseid või teeb seda riik⁽¹⁾. Üldkohtu tuvastatud asjaoludest ilmneb aga, et see pädevus jäi riigile kahel põhjusel. Tasumäärad pidi eelnevalt kinnitama liidumaa reguleeriv asutus. Nimetatud reguleeriv asutus omakorda peab järgima liitvabariigi õigusnorme lennujaamatasude kohta. Ainuüksi asjaolust, et lennujaama käitaja teeb ettepaneku tasumäärade suhtes ei tulene, et ta ise teeb otsuseid oma tehingute ja tasumääradega silmas peetavate eesmärkide suhtes.

Komisjoni arvates rikkus Üldkohus õigusnormi, kui ta tuvastas, et abi andmist ettevalmistava tegevuse elluviimise pädevus (käesoleval juhul tasumäärade suhtes ettepaneku tegemine liidumaa reguleerivale asutusele) kujutab endast talle endale kuuluva abi andmise pädevuse teostamist, kuna mõistet „isiklik puutumus“ on tõlgendatud liiga laialt.

Teine väide: põhjendatud huvi puudumine

Üldkohus on seisukohal, et Hansesstadt Lübeckil on 1. jaanuarini 2013 Lübecki lennujaama käitanud avalik-õigusliku äriühingu õigusjärglasena ka pärast Lübecki lennujaama erainvestorile müümist säilinud põhjendatud huvi. Üldkohus ei pidanud vajalikuks teha otsust küsimuses, kas abikava katkestamise kohustus lõppes alates 1. jaanuarist 2013, kuna tasumäärad ei kujutanud endast enam riigiabi seetõttu, et ei kasutatud enam riigieelarve vahendeid. Isegi kui see oleks olnud nii, on Üldkohtu arvates hagejal säilinud põhjendatud huvi, kuna uurimismenetlus ei olnud veel lõppenud ja vaidlustatud otsus ei olnud seetõttu jõustunud.

Komisjoni arvates on Üldkohtu esimene argument ekslik, kuna lõplik otsus ei kaota uurimismenetluse lõppedes oma ainsat õiguslikku tagajärge, see tähendab kohustust katkestada abikava uurimismenetluse ajaks, kui abimeede lõppeb põhusel, et sellel ei ole seost uurimismenetlusega (käesoleval juhul lennujaama erastamine).

Komisjon leiab, et Üldkohtu teine argument on vastuolus kohtupraktikaga, mille kohaselt peab esinema tekkinud ja olemasolev huvi. Käesoleval juhul ei teostunud risk, et abimeede lõppeb enne 1. jaanuari 2013, kui lennujaam erastati. Hansestadt Lübeck ei ole suutnud tõendada, et tal on säilinud huvi hagimenetlust jätkata pärast lennujaama erastamist.

Neil põhjendustel on komisjoni arvates Üldkohus rikkunud õigusnormi, kui ta tuvastas, et hagejal oli esimeses kohtuastmes olemasolev huvi.

Kolmas väide: vääralt on tõlgendatud mõistet „valikulisus” ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses

Selleks et kindlaks määrata, kas avalik-õigusliku äriühingu tasumäärad olid valikulised, tuleb Üldkohtu arvates hinnata, kas nad olid selle avalik-õigusliku äriühingu pakutavate kaupade või teenuste kõigi kasutajate ja võimalike kasutajate seisukohast mittediskrimineerivad (vaidlustatud kohtuotsuse punkt 53).

See sisukoht on teravas vastuolus Euroopa Kohtu praktikaga, mille kohaselt meedet ei saa seda lugeda üldiseks maksu- või majanduspoliitika meetmeks ja seega valikuliseks, kui see kehtib üksnes teatud sektoris või teatud ettevõtjate jaoks⁽²⁾. Euroopa Kohus on selles suhtes asunud seisukohale, et avalik-õigusliku äriühingu poolt kaupade ja teenuste suhtes kehtestatud soodumäärad on valikulised isegi kui neid saavad kasutada kõik kasutaja või võimalikud kasutajad⁽³⁾. Kohtujurist Mengozzi kohaldas oma ettepanekus, mis ta tegi kohtuasjas Deutsche Lufthansa, seda kohtupraktikat täpselt käesoleval juhul sarnanevas olukorras, nimelt selliste lennujaama tasumäärade suhtes, kus tehti allahindlust teatud suurtele kasutajatele ja tuvastas meetme valikulisuse⁽⁴⁾.

Neljas väide: põhjenduse puudumine ja vastuolulisus

Üldkohtu põhjendus on komisjoni arvates puudulik. Esiteks puudub oluline osa valikulisuse hindamise põhjendustest, muu hulgas hinnang tasumäärade järgitavate eesmärkide suhtes. Kui silmas pidada kõnealust süsteemi, siis oleks tulnud uurida ettevõtjat, kes on võrreldavas õiguslikus ja faktilises olukorras. Teiseks on Üldkohtu põhjendus vastuoluline, kuna ta kohaldab seejärel kohtupraktikat maksumeetmete valikulisuse kohta (vaidlustatud kohtuotsuse punktid 51 ja 53) ning tuvastab seejärel, et need ei ole asjakohased (vaidlustatud kohtuotsuse punkt 57).

Viies väide: eksimine menetluse algatamise otsuse suhtes range kohtuliku kontrolli kriteeriumi kohaldamisel

Kuigi Üldkohus viitab õigetele õiguslikele kriteeriumidele, on ta apellandi arvates jätnud täielikult tähelepanuta asjaolu, et käesoleval juhul on tegemist küsimusega uurimismenetluse algatamise otsuse suhtes, mille üle saab teha üksnes piiratud kohtulikku järelevalvet, eelkõige selle põhjenduste osas⁽⁵⁾. Vaidlustatud kohtuotsuses puuduvad igasugused selgitused, miks on niivõrd ilmselge, et tasumäärad ei olnud valikulised, et komisjon ei saanud algatada uurimismenetlust.

⁽¹⁾ Kohtuotsus 282/85: DEFI vs. komisjon (ELK 1986, 2649, punkt 18).

⁽²⁾ Kohtuotsus C-66/02: Itaalia vs komisjon (ELK 2005, lk I-10901, punkt 99) ja kohtuotsus C-148/04: Unicredito (ELT 2005, lk I-11137, punkt 45).

⁽³⁾ Vt eelkõige kohtuotsus C-126/01: GEMO (ELK 2003, lk I-13769, punktid 35-39).

⁽⁴⁾ Kohtujuristi ettepanek kohtuasjas C-284/12: Deutsche Lufthansa (ELT 2013, lk I-00000, ettepaneku punktid 47-55).

⁽⁵⁾ Vt kohtuotsus T-172/14 R: Stahlwerk Bous vs. komisjon (ELK 2014, lk II-0000, punktid 39-78 ja seal viidatud kohtupraktika).